

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 1

Funkcją tworzącą momenty (transformatą Laplace'a) zmiennej losowej X nazywamy funkcję

$$M_X(t) := \mathbf{E}e^{tX}, \quad t \in \mathbb{R}.$$

- Oblicz funkcję tworzącą momenty zmiennych o następujących rozkładach:
 - symetryczny dwupunktowy;
 - dwumianowy z parametrami n, p ;
 - Poissona z parametrem λ ;
 - Gaussowski $\mathcal{N}(a, \sigma^2)$;
 - wykładniczy z parametrem λ ;
 - jednostajny na $[a, b]$.
- Udowodnij, że jeśli X i Y niezależne zmienne losowe, to $M_{X+Y} = M_X M_Y$.
- Wykaż, że X ma skończoną funkcję tworzącą momenty na przedziale $(-t_0, t_0)$ wtedy i tylko wtedy gdy dla każdego $0 < \lambda < t_0$ istnieje stała $C(\lambda)$ taka, że $\mathbf{P}(|X| > t) \leq C(\lambda)e^{-\lambda t}$ dla wszystkich $t > 0$.
- Założmy, że X ma skończoną funkcję tworzącą momenty na przedziale $(-t_0, t_0)$ dla pewnego $t_0 > 0$. Udowodnij, że
 - X ma wszystkie momenty skończone, tzn. $\mathbf{E}|X|^p < \infty$ dla $p > 0$;
 - $M_X(t) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{t^k}{k!} \mathbf{E}X^k$;
 - $\mathbf{E}X^k = \frac{d^k}{dx^k} M_X(t)|_{t=0}$;
 - Jeśli Y zmienna losowa taka, że $M_Y(t) = M_X(t)$ dla t z pewnego otoczenia 0, to $\mu_Y = \mu_X$;
 - Rozkład X jest wyznaczony przez swoje momenty tzn. jeśli $\mathbf{E}Y^k = \mathbf{E}X^k$ dla wszystkich $k \in \mathbb{Z}_+$, to $\mu_Y = \mu_X$;
 - Jeśli X_n ciąg zmiennych losowych taki, że $M_{X_n}(t) \rightarrow M_X(t)$ dla $t \in (-t_0, t_0)$ przy $n \rightarrow \infty$, to X_n zbiega do X według rozkładu.
- Podaj przykład dwu zmiennych losowych takich, że $\mathbf{E}X^k = \mathbf{E}Y^k$ dla wszystkich $k \in \mathbb{Z}_+$ (zakładamy, że $\mathbf{E}|X|^k, \mathbf{E}|Y|^k < \infty$) oraz $\mu_X \neq \mu_Y$.

Niech $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \cup \{\infty\}$. Transformatą Fenchela-Legendre'a funkcji f nazywamy funkcję $\mathcal{L}f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \cup \{\infty\}$ określoną wzorem

$$\mathcal{L}f(x) := \sup\{xy - f(y) : y \in \mathbb{R}\}.$$

Ogólniej, gdy $f: \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R} \cup \{\infty\}$, to definiujemy

$$\mathcal{L}f(x) := \sup\{\langle x, y \rangle - f(y) : y \in \mathbb{R}^d\}.$$

- Wykaż, że:
 - $\mathcal{L}(af)(x) = a\mathcal{L}f(x/a)$ dla $a > 0$;
 - $f(x) + \mathcal{L}f(y) \geq xy$ dla $x, y \in \mathbb{R}$;
 - $\mathcal{L}f$ jest funkcją wypukłą;

- d) $\mathcal{L}\mathcal{L}f \leq f$;
- e) $\mathcal{L}\mathcal{L}f = f$ jeśli $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ wypukła, a jeśli f przyjmuje wartość ∞ , to równość zachodzi poza co najwyżej dwoma punktami;
- f) $\mathcal{L}\mathcal{L}f$ to maksymalna funkcja wypukła dominowana przez f .

7. Oblicz $\mathcal{L}f$ dla $f = |x|^p$, $1 \leq p \leq \infty$.

Dla zmiennej losowej X , określmy

$$\Lambda_X(t) := \log M_X(t), \quad \Lambda_X^*(t) := \mathcal{L}\Lambda_X(t).$$

- 8. Wykaż, że Λ_X jest funkcją wypukłą.
- 9. Załóżmy, że X_i są niezależnymi zmiennymi losowymi o jednakowym rozkładzie, a $S_n = X_1 + \dots + X_n$. Wyraż $\Lambda_{S_n}^*$ za pomocą Λ_X^* .
- 10. Oblicz Λ_X^* dla rozkładów z zadania 1.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 2

1. Wykaż, że dla dowolnego $t > 0$,

$$t^{-1} - t^{-3} < e^{t^2/2} \int_t^\infty e^{-s^2/2} ds < t^{-1}.$$

2. Uogólnij poprzednie zadanie i znajdź takie liczby $a_i > 0$, $i = 0, 1, 2, \dots$, że dla dowolnego $t > 0$ oraz $k = 0, 1, 2, \dots$,

$$\sum_{i=0}^{2k+1} (-1)^i a_i t^{-2i-1} < e^{t^2/2} \int_t^\infty e^{-s^2/2} ds < \sum_{i=0}^{2k} (-1)^i a_i t^{-2i-1}.$$

3. Udowodnij, że dla $X \sim \mathcal{N}(0, 1)$ oraz dowolnego $A \in \mathcal{B}(\mathbb{R})$,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \log \mathbf{P}(\bar{S}_n \in A) = -\text{essinf}\{x^2/2 : x \in A\}.$$

4. Podaj przykład zmiennej X takiej, że nie istnieje $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{-1} \log \mathbf{P}(\bar{S}_n = 0)$.

5. Wykaż, że dla dowolnej zmiennej X ,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \log \mathbf{P}(\bar{S}_n \geq t) = -\inf_{s \geq t} \Lambda_X^*(s).$$

6. Wykaż, że

- Funkcja Λ_X^* jest półciągła z dołu dla dowolnej zmiennej X ;
- Jeśli $0 \in \text{Int} D_{\Lambda_X}$, to $\lim_{|t| \rightarrow \infty} \Lambda_X^*(t) = \infty$, w szczególności zbiory $\{t : \Lambda_X^*(t) \leq a\}$ są zwarte dla $a \in \mathbb{R}$;
- Jeśli $D_{\Lambda_X} = \mathbb{R}$, to $\lim_{|t| \rightarrow \infty} \Lambda_X^*(t)/|t| = \infty$.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 3

1. Załóżmy, że współrzędne $X^{(j)}$ wektora losowego X są niezależnymi zmiennymi losowymi. Wyraż Λ_X i Λ_X^* za pomocą $\Lambda_{X^{(j)}}$ i $\Lambda_{X^{(j)}}^*$.
2. Niech X będzie gaussowskim d -wymiarowym wektorem losowym o średniej a i macierzy kowariancji C . Znajdź Λ_X i Λ_X^* .
3. a) Wykaż, że jeśli X jest wektorem losowym w \mathbb{R}^d oraz $t \notin \overline{\text{conv}(\text{supp } \mu_X)}$, to $\Lambda_X^*(t) = \infty$.
b) Podaj przykład wektora losowego X oraz $t \notin \text{supp } \mu_X$ takiego, że $\Lambda_X^*(t) < \infty$.
4. Załóżmy, że $(M_k, \mathcal{F}_k)_{k=0}^\infty$ jest martyngałem takim, że $\|M_k - M_{k-1}\|_\infty \leq a_k$ dla $k = 1, 2, \dots$. Wykaż, że

$$\Lambda_{M_n - M_0}(t) \leq \frac{t^2}{2} \sum_{k=1}^n a_k^2$$

oraz

$$\mathbf{P}(|M_n - M_0| \geq s) \leq 2 \exp\left(-\frac{u^2}{2 \sum_{k=1}^n a_k^2}\right).$$

5. Przy oznaczeniach poprzedniego zadania, wykaż, że istnieje stała $C < \infty$ taka, że dla $p \geq 2$,

$$\|M_n - M_0\|_p := (\mathbf{E}|M_n - M_0|^p)^{1/p} \leq C \sqrt{p} \left(\sum_{k=1}^n a_k^2\right)^{1/2}.$$

6. Niech $S = \sum_{k=1}^n a_k \varepsilon_k$, gdzie ε_k niezależne zmienne losowe takie, że $\mathbf{P}(\varepsilon_k = \pm 1) = 1/2$. Wykaż, że dla $p, q > 0$ istnieje stała $C_{p,q}$ zależna tylko od p i q dla której $\|S\|_p \leq C_{p,q} \|S\|_q$.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 4

1. Rozpatrując rozkłady wykładnicze, gaussowskie i Poissona pokaż, że nie można poprawić rzędu oszacowań w nierównościach Bernsteina i Bennetta.
2. Załóżmy, że $(M_k, \mathcal{F}_k)_{k=0}^{\infty}$ jest martyngałem takim, że $\max_k \|M_k - M_{k-1}\|_{\infty} = a$, $\|\mathbf{E}((M_k - M_{k-1})^2 | \mathcal{F}_{k-1})\|_{\infty} \leq \sigma_k^2$ oraz $\sigma^2 = \sum_{k=1}^n \sigma_k^2$. Wykaż, że

$$\Lambda_{M_n - M_0}(t) \leq \frac{\sigma^2}{a^2} (e^{ta} - ta - 1)$$

oraz

$$\mathbf{P}(|M_n - M_0| \geq s) \leq 2 \exp\left(-\frac{s}{2a} \ln\left(1 + \frac{sa}{\sigma^2}\right)\right).$$

3. Wykaż, że z odwrotnej nierówności wykładniczej Kołmogorowa wynika, że dla niezależnych zmiennych X_i o średniej zero,

$$\mathbf{P}\left(\sum_{i=1}^n X_i \geq s\right) \geq \frac{1}{\tilde{K}(\varepsilon)} \exp\left(- (1 + \varepsilon) \frac{s^2}{2\sigma^2}\right),$$

o ile

$$\max(s, \sigma) \max_i \|X_i\|_{\infty} \leq \tilde{\delta}(\varepsilon) \sigma^2.$$

4. Niech X_i będą niezależnymi symetrycznymi zmiennymi losowymi oraz $|a_i| \leq 1$. Wykaż, że dla dowolnej funkcji wypukłej $f: F \rightarrow \mathbb{R}_+$,

$$\mathbf{E}f\left(\sum_{i=1}^n a_i X_i\right) \leq \mathbf{E}f\left(\sum_{i=1}^n X_i\right).$$

Wywnioskuj stąd, że dla funkcji wypukłej, niemalejącej $f: \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}_+$,

$$\mathbf{E}f\left(\left\|\sum_{i=1}^n a_i X_i\right\|\right) \leq \mathbf{E}f\left(\left\|\sum_{i=1}^n X_i\right\|\right).$$

5. Wykaż, że przy założeniach poprzedniego zadania nie musi być prawdą, że dla $s > 0$,

$$\mathbf{P}\left(\left\|\sum_{i=1}^n a_i X_i\right\| \geq s\right) \leq \mathbf{P}\left(\left\|\sum_{i=1}^n X_i\right\| \geq s\right).$$

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 5

1. Wykaż, że dla niezależnych zmiennych losowych o jednakowym rozkładzie

$$\mathbf{E} \max_{k \leq n} \|S_k\|^p \leq C^p \mathbf{E} \|S_n\|^p$$

dla $p \geq 1$ i stałej uniwersalnej C .

2. Wykaż, że dla niezależnych zmiennych losowych

$$\mathbf{E} \max_{k \leq n} \|S_k\|^p \leq C^p \max_{1 \leq k \leq n} \mathbf{E} \|S_k\|^p$$

dla $p \geq 1$ i stałej uniwersalnej C .

3. Wykaż, że nie istnieje stała uniwersalna C taka, że

$$\mathbf{E} \max_{k \leq n} |M_k| \leq C \mathbf{E} |M_n|$$

dla dowolnego martyngału $(M_k)_{1 \leq k \leq n}$.

4. Załóżmy, że X_i i Y_i są niezależnymi zmiennymi losowymi o jednakowym rozkładzie. Wykaż, że istnieją uniwersalne stałe C_1 i C_2 dla których

$$\mathbf{P}(\max_{k, l \leq n} |\sum_{i=1}^k \sum_{j=1}^l h(X_i, Y_j)| \geq t) \leq C_1 \mathbf{P}(|\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n h(X_i, Y_j)| \geq t/C_2)$$

dla dowolnej funkcji mierzalnej h .

- 5* Niech X_i będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych w ośrodkowej przestrzeni Banacha F . Wykaż, że następujące warunki są równoważne.

i) $\sum_{i=1}^{\infty} X_i$ zbiega według prawdopodobieństwa

ii) $\sum_{i=1}^{\infty} X_i$ zbiega p.n.

iii) $\sum_{i=1}^{\infty} X_i$ zbiega według rozkładu.

- 6* Wykaż, że istnieją stałe C_i taka, że dla dowolnych niezależnych rzeczywistych zmiennych losowych X_i oraz liczb a_k ,

$$\mathbf{P}(\max_{1 \leq k \leq n} \|S_k - a_k\| \geq t) \leq C_1 \max_{1 \leq k \leq n} \mathbf{P}(\|S_k - a_k\| \geq t/C_2).$$

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 6

1. Niech X będzie zmienną losową o wartościach w osrodkowej przestrzeni Banacha F . Wykaż, że
 - a) dla $\varepsilon > 0$ istnieje funkcja $\varphi: F \rightarrow F$ przyjmująca tylko przeliczalnie wiele wartości taka, że $\|X - \varphi(X)\| \leq \varepsilon$ p.n.,
 - b) jeśli $\mathbf{E}\|X\| < \infty$, to dla $\varepsilon > 0$ istnieje funkcja $\varphi: F \rightarrow F$ przyjmująca tylko skończenie wiele wartości taka, że $\mathbf{E}\|X - \varphi(X)\| \leq \varepsilon$.
2. Wykaż, że jeśli X_i są zmiennymi o jednakowym rozkładzie takimi, że $\mathbf{P}(X_i \neq 0) > 0$, to $\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{\|S_n\|}{\sqrt{n}} = \infty$ p.n..
3. Załóżmy, że X_i są niezależne o wartościach w F . Wykaż, że
 - a) Dla dowolnych $s, t > 0$,

$$\mathbf{P}(\max_{k \leq n} \|S_k\| > 3t + s) \leq \mathbf{P}(\max_{k \leq n} \|S_k\| > t)^2 + \mathbf{P}(\max_{k \leq n} \|X_k\| > s).$$

- b) Jeśli zmienne X_i są symetryczne, to dla $s, t > 0$,

$$\mathbf{P}(\max_{k \leq n} \|S_k\| > 2t + s) \leq 4\mathbf{P}(\|S_n\| > t)^2 + \mathbf{P}(\max_{k \leq n} \|X_k\| > s).$$

4. Niech $S := \sum_{i=1}^n x_i \varepsilon_i$ dla pewnych $x_i \in F$. Wykaż, że dla $p, q > 0$ istnieją stałe $C_{p,q} < \infty$ zależne tylko od p i q takie, że $(\mathbf{E}\|S\|^p)^{1/p} \leq C_{p,q}(\mathbf{E}\|S\|^q)^{1/q}$.
5. Załóżmy, że $0 < p < \infty$, zmienne X_i są niezależne i symetryczne o wartościach w F . Wykaż, że

$$\mathbf{E}\|S_n\|^p \leq 2 \cdot 3^p \mathbf{E} \max_{i \leq n} \|X_i\|^p + 2(3t_0)^p,$$

gdzie

$$t_0 := \inf\{t > 0: \mathbf{P}(\|S_n\| > t) \leq (8 \cdot 3^p)^{-1}\}.$$

6. Przestrzeń Banacha F nazywamy typu $p \geq 1$ jeśli istnieje stała T_p taka, że dla dowolnych wektorów $x_i \in F$,

$$(\mathbf{E}\|\sum_{i=1}^n x_i \varepsilon_i\|^p)^{1/p} \leq T_p (\sum_{i=1}^n \|x_i\|^p)^{1/p}.$$

Wykaż, że

- a) Jeśli przestrzeń jest typu p , to jest typu q dla $q \leq p$.
- b) Przestrzenie Hilberta są typu 2.
- c) Każda przestrzeń Banacha jest typu 1 i nie istnieją przestrzenie typu $p > 2$.
- d) Przestrzeń L^p jest typu $\min(p, 1)$ dla $p < \infty$.
- e) Przestrzeń c_0 nie ma nietrywialnego typu.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 7

1. Załóżmy, że X_i są niezależnymi ograniczonymi zmiennymi losowymi o średniej zero spełniającymi warunki:

i) $a_n^2 := \text{Var}(S_n) = \sum_{i=1}^n \mathbf{E}X_i^2 \rightarrow \infty$

ii) $\|X_n\|_\infty \frac{\sqrt{\ln \ln a_n^2}}{a_n} \rightarrow 0$.

Wykaż, że

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{S_n}{\sqrt{2a_n^2 \ln \ln a_n^2}} = 1 \text{ p.n.}$$

2. Załóżmy, że X_i są niezależnymi zmiennymi losowymi o jednakowym rozkładzie ze średnią zero i wariancją σ^2 . Wykaż, że dla dowolnej funkcji ciągłej $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{S_n}{\sqrt{2n \ln \ln n}}\right) = \sup_{t \in [-\sigma, \sigma]} f(t) \text{ p.n.,}$$

$$\liminf_{n \rightarrow \infty} f\left(\frac{S_n}{\sqrt{2n \ln \ln n}}\right) = \inf_{t \in [-\sigma, \sigma]} f(t) \text{ p.n..}$$

3. Załóżmy, że X_i są niezależnymi wektorami losowymi w ośrodkowej przestrzeni Banacha o tym samym rozkładzie co X . Wykaż, że warunek

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{\|S_n\|}{\sqrt{2n \ln \ln n}} < \infty \text{ p.n.}$$

implikuje:

i) $\mathbf{E} \frac{\|X\|^2}{LL\|X\|} < \infty$, gdzie $LLx := \ln \ln(x \vee 10)$.

ii) $\mathbf{E}X = 0$ oraz $\sup_{\|x^*\| \leq 1} \mathbf{E}|x^*(X)|^2 < \infty$.

4. Załóżmy, że X_i są niezależnymi wektorami losowymi w ośrodkowej przestrzeni Banacha typu 2 o tym samym rozkładzie co X oraz $\mathbf{E} \frac{\|X\|^2}{LL\|X\|} < \infty$.

Wykaż, że $\frac{S_n}{\sqrt{2n \ln \ln n}}$ zbiega do 0 według prawdopodobieństwa.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 8

1. Niech $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ będzie funkcją ciągłą o nośniku zwartym, Wykaż, że
 a) Dla $\alpha \in \mathbb{Z}_+^n$ oraz $t \in \mathbb{R}^n$

$$t^\alpha \widehat{f}(t) = i^{|\alpha|} \widehat{D^\alpha f}(t)$$

- i wywnioskuj stąd, że \widehat{f} jest funkcją szybko znikającą w nieskończoności,
 b) dla dowolnej miary skończonej μ na \mathbb{R}^n ,

$$\int_{\mathbb{R}^n} f(x) d\mu(x) = \frac{1}{(2\pi)^n} \int_{\mathbb{R}^n} \widehat{f}(-y) \widehat{\mu}(y) dy,$$

w szczególności

$$f(t) = \frac{1}{(2\pi)^n} \int_{\mathbb{R}^n} e^{itx} \widehat{f}(-x) dx.$$

- c) Dla $\alpha \in \mathbb{Z}_+^n$,

$$D^\alpha f(t) = \frac{1}{(2\pi)^n} \int_{\mathbb{R}^n} e^{itx} (ix)^\alpha \widehat{f}(-x) dx.$$

2. a) Niech ν będzie miarą na $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ taką, że $\int x^2 d\nu(x) < \infty$ oraz X ma rozkład nieskończenie podzielny $\pi_{a, \sigma^2, \nu}$. Wykaż, że $\mathbf{E}X^2 < \infty$ oraz

$$\mathbf{E}X = a + \int_{\mathbb{R} \setminus \{0\}} \frac{y^3}{1+y^2} d\nu(y),$$

$$\text{Var}(X) = \sigma^2 + \int_{\mathbb{R} \setminus \{0\}} y^2 d\nu(y).$$

- b) Wykaż, że jeśli $X \sim \pi_{a, \sigma^2, \nu}$ oraz $\mathbf{E}X^2 < \infty$, to $\int x^2 d\nu(x) < \infty$.
 3. Załóżmy, że ciąg zmiennych nieskończenie podzielnych X_n zbiega według rozkładu do zmiennej X . Wykaż, że X jest nieskończenie podzielny.
 4. Wykaż, że jedyne ograniczone zmienne nieskończenie podzielne, to stałe.
 5. Wykaż, że zmienna X ma symetryczny rozkład nieskończenie podzielny wtedy i tylko wtedy gdy istnieje $\sigma \geq 0$ oraz miara ν na $(0, \infty)$ taka, że $\int_{(0, \infty)} \min(1, x^2) d\nu(x) < \infty$ dla których

$$\varphi_X(t) = \exp\left(-\frac{t^2 \sigma^2}{2} + \int_{(0, \infty)} (\cos(tx) - 1) d\nu(x)\right).$$

6. Udowodnij, że zmienna X ma nieujemny rozkład nieskończenie podzielny wtedy i tylko wtedy gdy istnieje $a \geq 0$ oraz miara ν na $(0, \infty)$ taka, że $\int_{(0, \infty)} \min(1, x) d\nu(x) < \infty$ dla których

$$\varphi_X(t) = \exp\left(ita + \int_{(0, \infty)} (e^{itx} - 1) d\nu(x)\right).$$

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 9

1. Niech $q: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie funkcją mierzalną, ograniczoną taką, że

$$\limsup_{x \rightarrow 0} \frac{|x - q(x)|}{x^2} < \infty.$$

Wykaż, że zmienna X jest nieskończenie podzielna wtedy i tylko wtedy gdy istnieje układ Levy'ego (a, σ, ν) taki, że

$$\varphi_X(t) = \exp\left(ita - \frac{t^2\sigma^2}{2} + \int_{\mathbb{R} \setminus \{0\}} (e^{itx} - 1 - itq(x))d\nu(x)\right).$$

2. Niech (a, σ^2, ν) będzie układem Levy'ego. Wykaż, że istnieje proces stochastyczny $(X_t)_{t \geq 0}$ taki, że
- $X_0 = 0$ p.n.
 - X_t ma przyrosty niezależne
 - $X_t - X_s \sim \pi_{(t-s)a, (t-s)\sigma^2, (t-s)\nu}$ dla $0 \leq s < t$.
3. Niech N_t będzie procesem Poissona z intensywnością λ oraz X, X_1, X_2, \dots będą niezależnymi zmiennymi losowymi o jednakowym rozkładzie. Określmy złożony proces Poissona wzorem

$$Y_t := \sum_{s=1}^{N_t} X_s.$$

Wykaż, że

- Y_t jest procesem o przyrostach niezależnych i trajektoriach prawostronnie ciągłych,
 - $\mathbf{E}Y_t = \lambda t \mathbf{E}X$, $\text{Var}(Y_t) = \lambda t \mathbf{E}X^2$
 - $\mathbf{E}Wah_{[0, T]}(Y) = \lambda T \mathbf{E}|X|$,
 - $\mathbf{P}(\sup_{0 \leq t \leq T} |Y_t - \lambda t \mathbf{E}X| \geq \varepsilon) \leq \frac{4\lambda T}{\varepsilon^2} \mathbf{E}X^2$.
4. Wykaż, że dla dowolnego układu Levy'ego (a, σ^2, ν) istnieje proces Z_t spełniający warunki i)-iii) zadania 2 oraz taki, że
- Trajektorie Z_t są prawostronnie ciągłe i posiadają lewostronne granice.
5. Udowodnij, że przy założeniach poprzedniego zadania, jeśli $\sigma = 0$ oraz $\int |y|d\nu < \infty$, to możemy skonstruować proces X_t spełniający warunki poprzedniego zadania którego trajektorie mają wahanie ograniczone na każdym przedziale skończonym.

Zadania z Rachunku Prawdopodobieństwa III - 10

1. Wykaż (bez używania funkcji charakterystycznych), że jeśli X jest rozkładem α -stabilnym oraz X_1, X_2 są niezależnymi kopiami X , to $c_1X_1 + c_2X_2 \sim (c_1^\alpha + c_2^\alpha)^{1/\alpha}X + B(c_1, c_2)$ dla $c_1, c_2 \geq 0$.
2. Scharakteryzuj wszystkie nieujemne rozkłady stabilne.
3. Scharakteryzuj wszystkie symetryczne rozkłady stabilne.
4. Niech T_1, T_2, \dots będą niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie wykładniczym z parametrem 1, zaś $\Gamma_j := T_1 + \dots + T_j$.
 - a) Niech S_j będzie momentem j -tego skoku procesu Poissona N z intensywnością λ , tzn. $S_j := \inf\{t: N_t = j\}$. Wykaż, że ciąg (S_j) ma ten sam rozkład, co ciąg (Γ_j/λ) .
 - b) Załóżmy, że $(\Gamma_{j,k}), k = 1, 2, \dots, n$ są niezależnymi kopiami (Γ_j) oraz $\lambda_1, \dots, \lambda_n > 0$. Niech $(Z_j^*)_{j \geq 1}$ oznacza niemalejące uporządkowanie zbioru $\{\Gamma_{j,k}/\lambda_k: j \geq 1, 1 \leq k \leq n\}$. Wykaż, że (Z_j^*) ma ten sam rozkład, co $(\frac{\Gamma_j}{\lambda_1 + \dots + \lambda_n})$.
 - c) Wykaż, że dla $j > p > 0$,

$$\mathbf{E}\Gamma_j^{-p} = \frac{\Gamma(j-p)}{\Gamma(j)} \sim \frac{1}{j^p}.$$

5. Ustalmy $0 < \alpha < 2$. Niech (Γ_j) będzie jak w poprzednim zadaniu, a X, X_1, X_2, \dots będzie ciągiem niezależnych symetrycznych zmiennych losowych o jednakowym rozkładzie, niezależnym od (Γ_j) takim, że $\mathbf{E}|X|^\alpha < \infty$. Wykaż, że
 - a) Szereg

$$S := \sum_{j=1}^{\infty} \Gamma_j^{-1/\alpha} X_j$$

jest zbieżny p.n.

- b) S ma symetryczny rozkład α -stabilny
 - c*) $\lim_{t \rightarrow \infty} t^\alpha \mathbf{P}(|S| > t) = \mathbf{E}|X|^\alpha$.
6. Wykaż, że jeśli X ma rozkład α -stabilny oraz $\alpha \neq 2$, to $\mathbf{E}|X|^p < \infty$ wtedy i tylko wtedy gdy $p < \alpha$.